

Broj: 01,02,03/04/1-05-266/09
Sarajevo: 6.7.2009.

**IZVJEŠTAJ S TREĆEG DIJELA REDOVNOG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE VIJEĆA
EVROPE ZA 2009. GODINU, STRASBOURG,
OD 22. DO 26. JUNA 2009.**

U Strasbourgu je, od 22. do 26. juna 2009., održan treći dio redovnog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. Na zasjedanju je učestvovala Delegacija PSBiH u kojoj su bili: **Bakir Izetbegović**, predsjedavajući Delegacije, **Mladen Ivanić**, **Azra Hadžiahmetović**, **Milica Marković**, članovi; **Savo Erić**, zamjenik člana; i **Edina Hrnjić**, sekretar Delegacije;

22. juni – prvi dan zasjedanja

Zasjedanje je otvorio gosp. Lluís Maria de Puig, predsjednik Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope. U uvodnom obraćanju gosp. De Puig dao je kratak pregled tema o kojima će se diskutirati tokom petodnevnog zasjedanja. Osvrnuo se na status Bjelorusije u Vijeću Evrope podsjećajući da je on posljedica neispunjavanja standarda VE, ali je rekao i kako je vrijeme da se VE zapita da li je sa svoje strane uložilo dovoljno napora kada je Bjelorusija u pitanju. Izrazio je nadu da će debata o situaciji o Bjelorusiji rezultirati usvajanjem rezolucije koja će pozvati na obnavljanje statusa specijalnog gosta Parlamentu Bjelorusije. Nadalje je govorio o potrebi jačanja saradnje i sa zemljama Magreba, te je u tom kontekstu pozdravio inicijativu za usvajanje statusa „partner za demokratiju“ koji bi odličnim odnosima koje VE razvija sa zemljama van Evrope dao jasan okvir i veći značaj. Osvrnuo se na nedavno održane izbore za Evropski parlament obilježene apstinencijom koja predstavlja znak ravnodušnosti i rezignacije što predstavlja plodno tlo za populizam i ekstremno desne stranke da zagovaraju nacionalizam i ksenofobiju. „To nam pokazuje koliko mnogo još moramo učiniti zajedno da bi evropska stvarnost odgovarala evropskom idealu“, rekao je predsjednik de Puig. Na kraju je govorio i o zastoju u procesu izbora generalnog sekretara Vijeća Evrope, te ponovio da je cilj Skupštine da se procedura izbora zasniva na principima i vrijednostima, a ne na preferencijama u pogledu kandidata. Sumirao je prigovore koje su parlamentarci iznijeli: pravila su promijenjena u toku procesa izbora dodavanjem novih kriterija; tzv. Junckerovi kriteriji primijenjeni su subjektivno da bi se neki kandidati isključili; izbor kandidata sužen je prije obaveznih konsultacija sa Skupštinom; nisu data objašnjenja za odabir određenih kandidata i odbijanje drugih i, konačno, parlamentarci su suočeni s nepostojanjem izbora u političkom smislu s obzirom da su oba kandidata koja su ostala na listi iz iste političke grupacije. Napomenuo je da je institucionalna kriza ono što Skupština najmanje želi, te da će se Skupština uvijek zalagati za dijalog, saradnju i dogovor.

Usvajanje dnevnog reda rezultiralo je **skidanjem tačke: Izbor generalnog sekretara VE** s dnevnog reda, te odlukom da se po hitnoj proceduri raspravlja o situaciji u Iranu.

U nastavku prvog dana zasjedanja Skupštini su se obratili gosp. **Theo-Ben Gurirab**, predsjednik **Interparlamentarne unije**, gosp. **Samuel Žbogar**, ministar vanjskih poslova Slovenije, te gosp. **Terry Davis**, generalni sekretar Vijeća Evrope.

Predsjednik Interparlamentarne unije u svom je obraćanju naglasio globalni značaj zaštite ljudskih prava, akcentirajući posebno ulogu Interparlamentarne unije u zaštiti parlamentaraca koji se u mnogim zemljama susreću s opasnostima (otmice, torture, ubistva). Govorio je o saradnji između Interparlamentarne unije koja slavi svoju 120. godišnjicu i Vijeća Evrope. Istakao je da se obje organizacije suočavaju sa zajedničkim izazovima u međunarodnoj političkoj areni, te pozvao parlamentarce na zajedničku akciju da od parlamenta načine snagu na koju se može računati u turbulentnom i nestabilnom svijetu kakav je danas.

Ministar vanjskih poslova Republike Slovenije **Samuel Žbogar** obratio se Skupštini u svojstvu predsjedavajućeg Komiteta ministara Vijeća Evrope. Na početku obraćanja gosp. Žbogar izrazio je razočarenje zbog odluke Skupštine da se odgodi izbor generalnog sekretara Vijeća Evrope, ocjenjujući kako korist od takve odluke ne mogu imati ni Komitet ministara ni Parlamentarna skupština. Izvijestio je prisutne da je Komitet ministara uzeo u obzir stavove Skupštine prije donošenja konačne odluke o kandidatima za mjesto generalnog sekretara, da je postupio u skladu sa Statutom VE i da je sada red na Skupštinu da učini isto. Naveo je kako je cilj Komiteta ministara da nastavi konstruktivan dijalog sa Skupštinom te kako očekuje izbor generalnog sekretara na zasjedanju Skupštine u septembru. Predložio je nekoliko mjera za jačanje buduće saradnje između Komiteta ministara i Skupštine koje podrazumijevaju održavanje redovnih sastanaka, jačanje uloge Zajedničkog komiteta te učešće izvjestilaca komiteta PSVE na sastancima supsidijarnih grupa Komiteta ministara i obratno. U nastavku izlaganja ministar Žbogar podsjetio je na prioritete slovenačkog predsjedavanja Vijećem Evrope posebno naglašavajući značaj Evropskog suda za ljudska prava.

Gosp. **Terry Davis** obratio se Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope posljednji put u svojstvu generalnog sekretara. Naveo je kako Vijeće Evrope daje vrijedan i značajan doprinos demokratiji, ljudskim pravima i vladavini prava u Evropi. Gosp. Davis ocijenio je kako Vijeće Evrope iz godine u godinu sve bolje funkcioniра. Prisjetio se da je u trenutku kada je preuzimao mjesto generalnog sekretara u pitanju bila budućnost VE posebno u kontekstu proširenja Evropske unije, ali danas postoji malo onih koji vjeruju da se Evropska unija može ili treba takmičiti s Vijećem Evrope u oblastima njegove ekspertize. Izrazio je uvjerenje da je sada prihvaćena činjenica da je saradnja između VE i EU pobjednička situacija – VE daje ekspertizu, pravno obavezujuće standarde i okvir za saradnju između zemalja na principima jednakosti, a EU doprinosi budžetskim sredstavima i političkim i ekonomskim uticajem. Pored toga, EU postepeno povećava svoje učešće u značajnim konvencijama VE. Gosp. Davis iznio je i stav da rad VE u oblasti demokratije još uvijek nije na nivou rada VE u oblastima ljudskih prava i vladavine prava, te je naveo kako je to pitanje bilo prioritet njegovog mandata. Činjenica je da tradicionalni pristup VE putem konvencija i pravne ekspertize ima ograničeni uticaj na funkcioniranje demokratije u nekim zemljama članicama. U takvim situacijama nedostaci nisu u vezi sa zakonima nego su posljedica nedostatka političke volje. Dodatni problem predstavlja činjenica da vlasti u nekim zemljama članicama postupanje u skladu sa standardima VE vide kao popuštanje pod pritiskom izvana, a ne kao nešto što je u istinskom interesu njihovih zemalja i građana. Sekretar Davis izrazio je uvjerenje da odgovor na ovakvu situaciju leži u još snažnijem i konzistentijem postupanju u skladu sa standardima VE.

23. juni – drugi dan zasjedanja

Stanje u Bjelorusiji: Parlamentarna skupština Vijeća Evrope izglasala je obnavljanje statusa specijalnog gosta Parlamentu Bjelorusije (suspendiran još 1997. godine) s ciljem uključivanja u politički dijalog s vlastima podržavajući u isto vrijeme jačanje demokratskih snaga i građanskog društva. Uslov za odobravanje ovog statusa je proglašavanje moratorija na izvršenje smrtne kazne. Skupština je utvrdila da su vlasti Bjelorusije u posljednje vrijeme preduzele značajne mjere u pravom smjeru, a posebno u pogledu oslobađanja predstavnika opozicije koji su smatrani političkim zatvorenicima, registracije opozicionog pokreta „Za slobodu“, imenovanja savjetodavnih vijeća koja uključuju građansko društvo. Ipak, i dalje postoji zabrinutost u vezi sa izbornim procesom te poštivanjem političkih sloboda i medijskog pluralizma. U svjetlu navedenog, Skupština smatra da podizanje suspenzije statusa treba biti praćeno nadzorom situacije koji će ocijeniti da li Bjelorusija čini suštinski i nepovratni napredak ka standardima VE. U kontekstu vraćanja statusa specijalnog gosta, parlamentarci su odlučili da delegaciju bjeloruske vanparlamentarne opozicije treba pozvati da učestvuje u radu Skupštine i njenih komiteta.

Drugog dana zasjedanja **Skupštini se obratila gđa Mary McAleese**, predsjednica Irske, koja je pohvalila ulogu Vijeća Evrope u stvaranju uslova za promjene u Sjevernoj Irskoj, te zalaganje VE i podršku mirovnom procesu. „Evropa je nekad bila preplavljena mržnjom, a znali smo da smo sposobniji za bolje. Upravo tako je nastalo Vijeće Evrope, kako bi pomoglo čovječanstvu da bude bolje. Zbog toga se VE ne treba bojati da će jednog dana postati suvišno“, rekla je gđa McAleese.

Izazovi globalne finansijske krize za međunarodne finansijske institucije: U rezoluciji koju je Skupština usvojila na osnovu održane rasprave, parlamentarci su ocijenili da je glavni izazov za međunarodne finansijske institucije poput MMF-a i Svjetske banke, kao i vlada koje ih finansiraju da

osiguraju adekvatnu globalnu likvidnost i stabilnost s ciljem podsticaja rasta i zapošljavanja. Prema gosp. Sasiju, izvjestiocu Komiteta za ekonomske poslove i razvoj, „ozdravljenje“ međunarodnog bankarskog sistema mora biti apsolutni prioritet. Skupština VE vjeruje da finansijske institucije moraju igrati glavnu ulogu u vraćanju povjerenja u međunarodni finansijski sistem tako što će doprinijeti unapređenju njegovog regulatornog okvira. Parlamentarci smatraju da u traženju izlaza i ublažavanja recesije, te u reformi finansijskog sistema treba uzeti u obzir socijalna i ekonomska prava građana.

Aktivnosti Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD): Skupština smatra da Evropska banka za obnovu i razvoj treba nastaviti ulagati napore za jačanje saradnje s drugim bankama i međunarodnim finansijskim institucijama kako bi se izbjeglo preklapanje aktivnosti. Parlamentarci su ocijenili da postoji i prostor za bolju saradnju između EBRD-a i VE putem zajedničkih projekata Banke za razvoj i putem rada s tijelima VE aktivnim u ekonomskoj sferi. U diskusiji o ovoj temi učestvovao je gosp. Mladen Ivanić koji je rekao kako su aktivnosti EBRD-a značajne za region zapadnog Balkana i posebno u uslovima ekonomske krize. Većina banaka u ovom regionu je u stranom vlasništvu i ako povuku dio novca, to će se negativno odraziti na cijeli region. U tom kontekstu nema drugog načina da se nešto učini osim preko EBRD-a. Druge finansijske institucije – MMF, Svjetska banka, Evropska investiciona banka više se bave vladama i javnim sektorom, a manje bankama i privatnim investicijama. Gosp. Ivanić naglasio je da je EBRD jako značajna i u kontekstu privlačenja stranih investicija, jer, kad god EBRD uloži sredstva u neku kompaniju, bez obzira na to koliko je mala, pojave se strani investitori i ulože još više novca. Svjestan da se povezivanje s konkretnim kompanijama EBRD-u može činiti teškim, gosp. Ivanić izrazio je uvjerenje da je to nepohodno za ekonomije na Zapadnom Balkanu.

24. juni – treći dan zasjedanja

Treći dan zasjedanja bio je posvećen **stanju ljudskih prava u Evropi**. Skupština VE pozvala je zemlje članice da im borba protiv nekažnjavanja bude prioritet, te da na najvišem političkom nivou jasno navedu da ozbiljna kršenja ljudskih prava počinjena ili potpomognuta od vladinih zvaničnika ne mogu biti tolerirana ni pod kakvim okolnostima. PSVE je pozvala Komitet ministara VE da izradi smjernice o borbi protiv nekažnjavanja, koristeći sudsku praksu Evropskog suda za ljudska prava, vlastitu praksu u vezi sa izvršenjem presuda i relevantne rezolucije i preporuke i rad Evropskog komiteta za sprečavanje torture, UN-a i nevladinih organizacija aktivnih u ovoj oblasti. Skupština je također pozvala Komitet ministara da razmotri mogućnost uspostavljanja nezavisne komisije za istrage koja bi se bavila najozbiljnijim kršenjima ljudskih prava.

Drugi dio debate o stanju ljudskih prava bio je fokusiran na stanje interno raseljenih lica u Evropi. Bez obzira na to koliko su dugo raseljena, ova lica imaju pravo na najviše standarde zaštite, uključujući uslove života, pristup zapošljavanju, blagostanje i obrazovanje, te pravo da odlučuju o svojoj budućnosti, navodi se u izvještaju o ovoj temi. Parlamentarci smatraju da samo politička rješenja konflikata mogu riješiti situaciju interno raseljenih lica, ali da je u međuvremenu integracija najbolje rješenje, barem dok oni koji žele da se vrate svojim domovima ne budu mogli to slobodno da urade.

Treći dio debate bio je posvećen ljudskim pravima i napretku postupka praćenja (monitoringa) PSVE. S tim u vezi ocijenjena je situacija u zemljama članicama VE koje se nalaze u postupku praćenja ili su uključene u dijalog s VE nakon postupka praćenja. Najznačajniji akcenti rezolucije usvojene nakon debate o ovoj temi su:

- dok pravosudna reforma napreduje u gotovo svim zemljama u postupku praćenja ili nakon njega, nedostaci u pogledu nezavisnosti pravosuđa još uvijek su uočljivi posebno u Armeniji, Bugarskoj, Rusiji, Srbiji, Turskoj i Ukrajini; **loši materijalni uslovi i veliki broj neriješenih predmeta utiču na funkcioniranje pravosuđa u Bosni i Hercegovini**
- veliki broj sistemskih problema u funkcioniranju pravosuđa uzrokuje kršenja prava na pravedno suđenje u razumnom vremenskom roku; neizvršenje konačnih domaćih sudskih odluka ili nerazumna odgađanja u procesima predstavljaju sistemske probleme u zemljama poput Albanije, **Bosne i Hercegovine**, Rusije, Makedonije i Ukrajine
- prekomjerna upotreba sile i loše postupanje policije pitanja su koja izazivaju zabrinutost u Albaniji, Armeniji, Bugarskoj, Gruziji, Moldaviji, Rusiji, Makedoniji
- problemi u vezi sa situacijom **izbjeglica i interno raseljenih lica** i dalje postoje u **Bosni i Hercegovini**, Gruziji i Srbiji

- diskriminacija i **nasilje nad homoseksualcima**, biseksualcima i transseksualcima su zabrinjavajuća pitanja u Albaniji, **Bosni i Hercegovini**, Rusiji i Srbiji
- **ozbiljna zabrinutost postoji u Bosni i Hercegovini gdje svi građani nemaju pravo jednakog pristupa vladinim strukturama na svim nivoima, a tzv. ostali se ne mogu kandidirati za člana Predsjedništva BiH ili biti imenovani u Dom naroda, uprkos ponovljenim pozivima Skupštine VE na ustavnu reformu kojom će se ukinuti ta nejednakost. Nadalje, pozivi PSVE da se okonča neprihvatljiva pojava etničke segregacije u osnovnom i srednjem obrazovanju još nisu dali rezultate.**

Skupština PSVE izražava žaljenje zbog činjenice da **ratificiranje Evropske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima predstavlja neispunjenu obavezu za Albaniju, Azerbejdžan, Bosnu i Hercegovinu**, Bugarsku, Rusiju i Makedoniju.

U okviru rasprave o stanju ljudskih prava Skupštini su se obratili gđa Holy Cartner, direktorica Human Rights Watcha za Evropu i Centralnu Aziju, i gosp. Walter Kälin, specijalni predstavnik generalnog sekretara UN-a za ljudska prava i interno raseljena lica.

25. juni – četvrti dan zasjedanja

Debata po hitnoj proceduri o situaciji u Iranu: Parlamentarna skupština Vijeća Evrope pozvala je iranske vlasti da se suzdrže od upotrebe sile nad mirnim demonstrantima i da oslobode stotine demonstranata uhapšenih od 13. juna, političare i članove njihovih porodica te novinare. Također je pozvala vlasti da omoguće nezavisnu istragu o navodnim neregularnostima u izbornom procesu, a evropske države da intenziviraju kontakte s iranskim vlastima i s njima uspostave politički dijalog. U tom kontekstu, i PSVE je spremna uključiti se u dijalog s Parlamentom Irana, demokratskim snagama i građanskim društvom u toj zemlji.

Finansiranje servisa javnog emitiranja: Parlamentarci su zaključili da evropske vlade treba da nastave podržavati servise javnog emitiranja, garantiraju da servisi imaju uredničku nezavisnost i osiguraju potrebna sredstva za njihovo funkcioniranje. Svjesni razlika u evropskim državama u pogledu finansiranja servisa javnog emitiranja, parlamentarci su se saglasili da ne postoji jedan model po kojem bi se finansiranje trebalo odvijati, već da se modeli razlikuju od zemlje do zemlje. Uprkos sve većem otporu plaćanju taksi, javno emitiranje ostaje od suštinskog značaja za društvo i potrebno je da servisi javnog emitiranja prihvate nove tehnologije koje će im pomoći da ispunjavaju svoje osnovne zadatke.

Funkcioniranje demokratskih institucija u Ermeniji: Skupština je ocijenila da su vlasti Ermenije pokazale jasnu volju da prevaziđu političku krizu koja je nastupila nakon predsjedničkih izbora u februaru 2008. S obzirom na veliki broj navoda o prevarama prilikom izbora za Gradsko vijeće Yerevana, održanih 31. u maju 2009., i na činjenicu da je povjerenje javnosti u izborni proces na veoma niskom nivou, Skupština je naglasila da reforma izbornog procesa treba biti prioritet za vlasti Ermenije. Iako je učinjeno mnogo na normalizaciji političkog života u Ermeniji, PSVE je pozvala Monitoring komitet da pruži podršku demokratskoj konsolidaciji u okviru redovnog postupka praćenja (monitoringa).

Nuklearna i obnovljiva energija: Nakon rasprave na osnovu izvještaja o obnovljivoj energiji i okolišu, te nuklearnoj energiji i održivom razvoju, Skupština je pozvala zemlje članice da uzmu nuklearnu energiju u obzir prilikom izrade politika za diverzifikaciju energetske resursa kao sredstvo smanjenja emisije stakleničkih plinova i globalnog zagrijavanja. U isto vrijeme, potrebno je da preduzmu konkretne mjere kako bi riješile problem odlaganja radioaktivnog otpada. Nadalje, Skupština je naglasila da cilj restrukturiranja energetske sistema treba biti i dostupnost obnovljive energije. Ova energija ne šteti okolišu, a pruža dugoročnu energetske sigurnost. S druge strane, sistem zasnovan na obnovljivoj energiji predstavlja priliku da se razbije trenutni monopol na tržištu energije.

Četvrtog dana zasjedanja parlamentarcima se obratio gosp. **Borut Pahor, premijer Republike Slovenije**. U uvodnom dijelu izlaganja premijer Pahor napravio je retrospektivu slovenačkog članstva u Vijeću Evrope i pritom naglasio značaj uloge koju je VE imalo u demokratskom razvoju Slovenije. Uspostavljajući standarde u brojnim oblastima, Vijeće Evrope daje neprocjenjiv doprinos oblikovanju moderne Evrope, smatra gosp.

Pahor. Osvrnuo se i na situaciju u vezi sa izborom generalnog sekretara VE naglasivši da vjeruje da samo konstruktivan dijalog Parlamentarne skupštine VE s Komitetom ministara može rezultirati dostizanjem zajedničkog cilja. Mjesto generalnog sekretara mora biti povjereno licu kojem vjeruju oba tijela, jer samo na taj način može se unaprijediti efikasnost organizacije i održati njen značaj u međunarodnim odnosima i međunarodnoj zajednici. U nekim dijelovima Evrope poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda i dalje je kritično, naveo je gosp. Pahor. Slovenija se nastoji aktivno uključiti u zemlje Jugoistočne Evrope u svim oblastima rada VE, posebno u promociji njegovih osnovnih vrijednosti. Izdvojio je doprinos projektu „Naša prava“ u Bosni i Hercegovini i na Kosovu. Iznio je želju slovenačkog predsjedavanja da nastavi podržavati jačanje demokratskih standarda u Jugoistočnoj Evropi.

26. juni – peti dan zasjedanja

Uspostavljanje statusa „partner za demokratiju“: Parlamentarna skupština Vijeća Evrope donijela je odluku o uspostavljanju statusa „partner za demokratiju“ za zemlje susjednih područja uz uslov da prihvate da postupaju u skladu s vrijednostima VE poput održavanja slobodnih izbora i ukidanja smrtne kazne. Ovaj status omogućit će parlamentarnim delegacijama južnog Mediterana, Srednjeg Istoka i Centralne Azije da učestvuju u radu Skupštine i govore prilikom debata, ali ne i da glasaju.

Hitna potreba za djelovanjem u vezi sa „zločinima iz časti“: Skupština je pozvala zemlje članice VE da izrade i provedu nacionalne akcione planove za borbu protiv nasilja nad ženama, uključujući nasilje počinjeno „u ime časti“. Skupština je također zatražila od nacionalnih parlamenata da usvoje zakone, ako već nisu, po kojima će zločini iz časti biti smatrani krivičnim djelom, te da osiguraju da kazna bude srazmjerna težini učinjenog djela, kako za počinioce tako i za saučesnike.

Podučavanje historije u postkonfliktnim područjima: U izvještaju ponuđenom Skupštini na razmatranje navodi se da podučavanje historije može biti instrument promoviranja mira i pomirenja, tolerancije i razumijevanja u konfliktnim i postkonfliktnim područjima. Parlamentarci su naglasili značaj pristupa ovom pitanju iz više uglova umjesto jednostrane interpretacije događaja s obzirom da pristup iz više perspektiva potiče učenike da poštuju različitost i kulturne razlike. Usvojena rezolucija sugerira podučavanje historije s fokusom na socio-ekonomske, kulturne, umjetničke elemente i naslijeđe umjesto na politiku.

U toku junskog dijela zasjedanja, članovi Delegacije PSBiH u PSVE susreli su se s gosp. Włodzimierzom Cimoszewiczom, poljskim kandidatom za generalnog sekretara Vijeća Evrope, koji je prezentirao svoju kandidaturu, te sa članovima Delegacije Gruzije u PSVE koji su tražili podršku Delegacije BiH u iniciranju debate o oduzimanju akreditiva Delegaciji Ruske Federacije zbog nepostupanja u skladu s ranije usvojenim rezolucijama PSVE o ratu između Gruzije i Rusije.

Dokumenti koje je usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Evrope na trećem dijelu redovnog zasjedanja za 2009. godinu:

- Rezolucija 1671 o situaciji u Bjelorusiji
- Preporuka 1874 o situaciji u Bjelorusiji
- Rezolucija 1672 o aktivnostima Evropske banke za obnovu i razvoj u 2008.
- Rezolucija 1673 o izazovima globalne finansijske krize za međunarodne finansijske institucije
- Rezolucija 1674 o razmatranju oduzimanja akreditiva Delegaciji Ukrajine
- Preporuka 1875 o razmatranju oduzimanja akreditiva Delegaciji Ukrajine
- Preporuka 1876 o stanju ljudskih prava u Evropi: potreba za iskorjenjivanjem nekažnjavanja
- Rezolucija 1675 o stanju ljudskih prava u Evropi: potreba za iskorjenjivanjem nekažnjavanja
- Rezolucija 1676 o stanju ljudskih prava u Evropi i napretku monitoring procedure
- Rezolucija 1677 o funkcioniranju demokratskih institucija u Armeniji
- Preporuka 1877 o zaštiti ljudskih prava interno raseljenih lica
- Rezolucija 1678 o situaciji u Iranu
- Rezolucija 1679 o nuklearnoj energiji i održivom razvoju
- Preporuka 1879 o obnovljivoj energiji i razvoju

- Preporuka 1878 o finansiranju servisa javnog emitiranja
- Rezolucija 1680 o uspostavljanju statusa „partner za demokratiju“ sa PSVE
- Preporuka 1880 o podučavanju historije u konfliktnim i postkonfliktnim područjima
- Rezolucija 1681 o djelovanju u vezi sa zločinima iz časti
- Preporuka 1881 o djelovanju u vezi sa zločinima iz časti
- Mišljenje 275 o Nacrtu protokola 3 uz Evropsku okvirnu konvenciju o prekograničnoj saradnji između teritorijalnih zajednica ili vlasti u pogledu regionalne saradnje s euroregijama
- Mišljenje 274 o Nacrtu dodatnog protokola uz Evropsku povelju o lokalnoj samoupravi koji se odnosi na učešće građana.

Izveštaj pripremila

Edina Hrnjić, sekretar Delegacije

Izveštaj odobrio

Bakir Izetbegović, predsjedavajući Delegacije

Dostaviti:

- kolegijima oba doma Parlamentarne skupštine BiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Delegaciji u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH